ОТГОВОРНИ ДНЕС. СИГУРНИ ЗА УТРЕ.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ
ЗА ПРИХОДИТЕ

Р А З Д Е Л I

ЗАДЪЛЖИТЕЛНО СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

Г Л А В А II

УЧИТЕЛСКИ ПЕНСИОНЕН ФОНД

УЧИТЕЛСКИ ПЕНСИОНЕН ФОНД

ВЪЗНИКВАНЕ

Във връзка със специфичния характер на работата си, учителите придобиват право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при по-благоприятни условия – по-ниска възраст и по-кратък осигурителен стаж. Съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 6 от ***Кодекса за социално осигуряване*** (КСО) учителите се осигуряват за старост и в Учителския пенсионен фонд с отделна осигурителна вноска. За изплащане на пенсиите на лица, добили право на ранно пенсиониране във връзка с това, че работят като учители, а също така и за изплащане на добавки за учителски стаж, считано от 01.01.1997 г. е създаден Учителският пенсионен фонд (глава шеста на отменения ***Закон за фонд „Обществено осигуряване“***). Този осигурителен фонд не влиза в консолидирания бюджет на ДОО. Той е на извънбюджетна сметка и се управлява от Националния осигурителен институт. Съгласно разпоредбата на §22, ал. 1 от ПЗР на КСО, създаденият с отменения ***Закон за фонд „Обществено осигуряване“*** Учителски пенсионен фонд продължава да съществува.

ВНОСКИ

Средствата в Учителския пенсионен фонд се набират от осигурителни вноски, които ежемесечно се превеждат във фонда за лица, работещи на учителски и приравнени длъжности.

Съгласно разпоредбата на чл. 6, ал. 7 от КСО, осигурителната вноска за Учителския пенсионен фонд е в размер 4,3 на сто и е изцяло за сметка на осигурителя.

Задължителните осигурителни вноски се изчисляват от осигурителния доход, върху който се дължат осигурителни вноски за Учителския пенсионен фонд, и размера на осигурителната вноска за този фонд (чл. 3, ал. 1, т. 3 от ***Наредбата за реда за избор на осигуряване, внасяне и разпределяне на задължителните осигурителни вноски, вноските за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите” и за обмен на информация***).

УЧИТЕЛСКИ ПЕНСИОНЕН ФОНД

ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД

Доходът, върху който се внасят осигурителни вноски за Учителски пенсионен фонд, е дохода, върху който се дължат осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване, включително и върху средствата за социални разходи, изплатени на лицата по чл. 4, ал. 1 от КСО.

Изключение:
Не се дължат осигурителни вноски за Учителски пенсионен фонд върху полученото обезщетение за времето, през което лицето е останало без работа по ***Кодекса на труда***, ***Закона за държавния служител*** и ***Закона за висшето образование***.

УЧИТЕЛСКИ СТАЖ

определено кой стаж се зачита за учителски.

Право на пенсия по условията на чл. 69в, ал. 3 и 4 от КСО имат само лица, които към датата на изпълнение на условията за пенсиониране по тези разпоредби са заемали длъжности по ал. 1, 2 и 4 на чл. 19 от НПОС (чл. 19, ал. 5 от НПОС).

- Съгласно **чл. 19, ал. 1 от НПОС** учителски стаж е осигурителният стаж, положен на учителска или възпитателска длъжност в учебни и възпитателни заведения. За учителски стаж се счита и осигурителният стаж на директорите и заместник-директорите на учебни и възпитателни заведения, ако те са изпълнили пълната норма задължителна преподавателска работа.

Учебни и възпитателни заведения са създадените по реда на отменения ***Закон за народната просвета*** или по ***Закона за предучилищното и училищното образование*** (ДВ, бр. 79 от 2015 г., в сила от 01.08.2016 г.).

С ***Наредба № 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти*** (Наредба №15), издадена от министъра на образованието и науката (в сила от 02.08.2019 г.), се определя държавният образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти в системата на предучилищното и училищното образование.

УЧИТЕЛСКИ ПЕНСИОНЕН ФОНД

Съгласно чл. 2 от Наредба №15 учителските длъжности в детските градини, училищата и центровете за подкрепа на личностното развитие, включително и на ресурсните и болничните учители, са:

1. учител;
2. старши учител;
3. главен учител.

Съгласно чл. 12 от Наредба №15 възпитателските длъжности в общежития към училища и в центровете за подкрепа на личностното развитие са:

1. възпитател;
2. старши възпитател;
3. главен възпитател.

Освен учителите и възпитателите педагогически специалисти са и психолозите, педагогическите съветници, логопедите, рехабилитаторите на слуха и говора, корепетиторите, хореографите, треньорите по вид спорт и ръководителите на направление "Информационни и комуникационни технологии".
Педагогически специалисти са и директорите на детски градини, училища, центрове за подкрепа на личностно развитие или регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, както и заместник-директорите, които изпълняват норма за преподавателска работа.

- Съгласно **чл. 19, ал. 2 от НПОС** учителски стаж е и осигурителният стаж на лицата, заемащи длъжности в учебни и възпитателни заведения по списък, утвърден от министъра на образованието и науката, съгласуван с управителя на Националния осигурителен институт, ако отговарят на изискванията за заемане на длъжността „учител“ или „възпитател“, съобразно придобитото образование, професионална квалификация и правоспособност и са изпълнили пълната норма за задължителна преподавателска работа. Този списък включва следните длъжности:

1. Помощник директор с преподавателска заетост
2. Ръководител на филиал в Междуучилищен център за трудово политехническо обучение
3. Ръководител на учебно-изчислителен кабинет
4. Педагогически съветник
5. Хореограф
6. Корепетитор
7. Логопед
8. Педагог
9. Психолог
10. Инструктор по трудово обучение
11. Дружинен ръководител
12. Преподавател
13. Рехабилитатор
14. Инструктор по кормилни упражнения
15. Учител-методик - от учебната 2010/2011 г.
16. Възпитател-методик - от учебната 2010/2011 г.
17. Треньор по вид спорт - от 23.04.2018 г.

- Съгласно **чл. 19, ал. 4 от НПОС** за учителски стаж се зачита и осигурителният стаж, положен:

- след 1 януари 2007 г. на длъжността „възпитател“ в домовете за деца, лишени от родителска грижа;
- след 1 януари 2008 г. на длъжността „възпитател“ в останалите специализирани институции за предоставяне на социални услуги за деца или в други места за предоставяне на социални услуги в общността;
- след 1 януари 2009 г. на длъжността „педагог“ или „възпитател“ в домовете за медико-социални грижи за деца и в детските ясли.

До 1 септември 2017 г. минималните задължителни норми за преподавателска работа се определят съгласно Приложение №1 към чл. 3, ал. 7 от ***Наредба №3 от 18 Февруари 2008 г. за нормите за преподавателска работа и реда за определяне на числеността на персонала в системата на народната просвета*** (Наредба №3 от 18 Февруари 2008 г.), издадена от Министерството на образованието и науката.
Тази наредба е отменена с §4 от преходните и заключителните разпоредби на ***Наредба №4 от 20 април 2017 г. за нормиране и заплащане на труда*** (Наредба №4 от 20 април 2017 г.) (Обн. ДВ, бр. 34 от 28 април 2017г.).

От 1 септември 2017 г. минималните норми преподавателска работа на педагогическите специалисти се определят съгласно Приложение №1 към чл. 4, ал. 11 от Наредба №4 от 20 април 2017 г.

Приложение №1 към чл. 4, ал. 11 от Наредба №4 от 20 април 2017 г.
(Доп. - ДВ, бр. 76 от 2017 г., в сила от 01.09.2017 г., доп. - ДВ, бр. 7 от 2020 г., в сила от 15.09.2020 г.).

Минимални норми преподавателска работа на педагогическите специалисти

	Длъжност	**Минимална норма преподавателска**

		работа (в часове)
1.	Директор	
1.1.	Директор на детска градина с 1 и 2 групи	25 часа седмично
1.2.	Директор на детска градина с над 2 групи	72 часа годишно
1.3.	Директор на училище, на център за подкрепа за личностно развитие, НДД, ДЛЦ	72 часа годишно
2.	Заместник-директор с норма преподавателска работа	144 часа годишно
3.	Учителска длъжност	
3.1.	Учителска длъжност в детска градина, подготвителна група в училище	30 часа седмично
3.2.	Учителска длъжност по музика в детска градина	24 часа седмично
3.3.	Учителска длъжност в начален етап	21 часа седмично
3.4.	Учителска длъжност по чужд език в начален етап	648 часа годишно
3.5.	Учителска длъжност в прогимназиален и гимназиален етап по български език и литература, математика, чужди езици, информатика, информационни технологии, майчин език, теория на професията, специализирана подготовка в областта на изкуствата	648 часа годишно
3.6.	Учителска длъжност в прогимназиален и гимназиален етап по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда, биология и здравно образование, астрономия, история и цивилизации, география и икономика, философия, религия, гражданско образование, профилиращ учебен предмет предприемачество в профил „Предприемачески“	684 часа годишно
3.7.	Учителска длъжност в прогимназиален и гимназиален етап по музика, корепетиция, изобразително изкуство, хореография, физическо възпитание и спорт, специализирана спортна подготовка в спортните училища, технологии и предприемачество, технологии	700 часа годишно
3.8.	Учителска длъжност в гимназиален етап по учебна практика, по производствена практика	840 часа годишно
3.9.	Учителска длъжност за обучение и подкрепа на деца или ученици със сензорни увреждания; учителска длъжност за ученици с умствена изостаналост, рехабилитатор на слуха и говора, логопед	21 часа седмично
3.10.	Учител в дуална система на обучение/учител методик	
3.10.1.	Когато работното място е открито по теория на професията и специалността	400 часа годишно
3.10.2.	Когато работното място е открито по практика на професията и специалността	600 часа годишно
3.11.	Ресурсен учител	25 часа седмично
3.12.	Учител в група за целодневна организация на учебния ден, възпитателски длъжности, педагогически съветник, психолог	30 часа седмично

3.13.	Ръководител на направление "Информационни и комуникационни технологии":	
3.13.1.	в училища с до 7 паралелки	360 часа годишно
3.13.2.	в училища с над 7 паралелки	288 часа годишно
3.14.	Учителска длъжност в центрове за подкрепа за личностно развитие за дейности за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата на децата и учениците и в Националния дворец на децата за обучение по областите "Науки и технологии", "Изкуства" и "Спорт"	700 часа, от които 72 часа индивидуална работа с деца и ученици